

Věcný záměr vnitrofacultního přijímacího řízení a přij. říz. 2002/2003 – (dle bodu 2.1. návrhu Přijímacího řízení 2002/2003, předloženého 4.6.2001 AS FF UK)

Věcný záměr vnitrofacultního přijímacího řízení

Josef Herman 4.6.2001

Pro přijímání stávajících posluchačů FF UK do nových či dalších stud. programů (oborů a jejich kombinací) dle jejich volby je výhodné zavést zvláštní, od řádného termínu určeného mimofacultním zájemcům oddělený interní termín, což připouští VŠ zákon i Řád přijímacího řízení UK. Takový termín byl AS FF UK schválen v rámci schválené realizace stud. programu učitelství, nic tedy nebrání rozšířit tuto možnost pro všechny stud. programy už od roku 2001/2002 (tj. s realizací v září 2001). Významně ulehčuje mobilitu studentů v rámci fakultních studijních programů a oborů, sjednocuje současnou praxi povolování takových změn studia v průběhu celého roku na základě žádostí.

Termíny interního přijímacího řízení: podání přihlášky do 5.9. děkanovi fakulty, přijímací zkouška na oborech 15.-20.9., přijetí ke studiu a zápis do studia 25.-30.9.

Podmínky přijímacího řízení v interním termínu: Přihlášku (bude vytvořen fakultní formulář) může podat pouze posluchač

FF UK, a to na libovolný obor či kombinaci oborů (v tomto případě se nezohledňuje soupis otevíraných oborů dle podmínek vypsanych pro řádný termín přijímacího řízení), pakliže jsou akreditovány a na FF UK realizovány. Přihláška je postoupena vedoucímu/vedoucím příslušného oborového pracoviště/pracovišť, který může podat děkanovi návrh na prominutí přijímací zkoušky, případně stanoví podobu jednokolové přijímací zkoušky (tyto interní podmínky přijetí na obor bude třeba zveřejnit na intern. stránkách FF UK, obory se též mohou rozhodnout nepřijímat tímto způsobem, ale pouze v řádném přijímacím řízení). Neplatí zde numerus clausus (nejedná se o závažné navýšení započítatelných studentů).

Pro letošní rok lze situaci řešit opatřením děkana (v případě schválení tohoto věcného záměru bude vydáno do 20.6.t.r.), které by organizačně rozpracovalo uvedené zásady, poté by bylo žádoucí uvažovat o zřízení fakultního řádu přijímacího řízení, případně o doplňku do Studijního a zkušebního řádu FF UK.

Přijímací řízení 2002/2003

Věcný záměr

pro červnové jednání Akademického senátu FF UK
(upravený materiál na základě návrhu z 26.3.2001, projednaného kolegiem děkana 25.5.2001, dubnovým zasedáním AS FF UK a studijní komisí 24.5.2001)

Připravil: Josef Herman, verze z 4. 6.2001

1. Východiska návrhu

1.1. Předložený materiál vychází z proměny podmínek pro přijímací řízení na FF UK, k níž došlo v červenci 2000 požadavkem prorektorky J. Svobodové na důsledné dodržování ustanovení VŠ zákona a Řádu přijímacího řízení FF UK, zejména těch položek, v nichž FF UK dosud požívala písemně nikdy nepotvrzenou výjimku – hlavně do

roku 2000 praktikovaná zásada přijímat ke studiu na FF UK pouze jednu přihlášku. Výhrady některých učitelů FF UK vůči letošní koncepci přijímacího řízení nerespektují reálnou situaci a nepřicházejí s návrhem jejího řešení, pouze žádají návrat k předchozí praxi, která však není organizačně realizovatelná (systémově, nikoli pro neschopnost studijního oddělení, jak se mylně v některých výhradách uvádí).

1.2. Kromě toho vedení FF UK zastává názor, že je třeba proměnit dosavadní přísně oborové přijímací řízení a upřesnit smysl obou částí dvoukolové zkoušky: první (písemné) kolo zkoumá obecnější předpoklady uchazeče ke studiu, druhé „oborové“ zkoumá specifické oborové předpoklady ke studiu oboru. Tento model považujeme za perspektivní i vzhledem k předpokládané restrukturalizaci studia.

1.3. Možné organizační modely PŘ při možnosti podat si více přihlášek ke studiu na FF UK:

1.3.1. Nerespektovat možné termínové kolize při přijetí více přihlášek ke studiu (nepřípustné, resp. krajně nevhodné).

1.3.2. Současné dvoukolové PŘ změnit na jednokolové (zřejmě pouze písemné), kdy by se zhruba ve čtrnáctidenním intervalu realizovala jednokolová oborová PŘZK (zřejmě nevhodné).

1.3.3. Otevírat omezený počet studijních oborů (každý rok jiný) tak, aby bylo možné realizovat dvoukolovou oborovou PŘZK (nevhodné).

1.3.4. Omezit počet písemných zkoušek v prvních kole tak, aby byl realizovatelný dle stávajícího harmonogramu (tj. v jednom týdnu) bez vzájemného překrývání, z tohoto kola pustit do druhého kola pouze omezený, předem zhruba stanovený počet uchazečů k podrobnějšímu přezkoušení. (tento model vedení FF UK zvolilo pro rok 2000 a navrhuje s obměnami i pro rok 2001).

2. 2. Obecná strategie přijímacího řízení

Ponechat a dále rozvíjet pojetí přijímacího řízení z

roku 2001/2002, které respektuje ve všech parametrech ustanovení VŠ zákona a vnitřní předpisy UK a FFUK:

2.1. Přijímací řízení rozdělit do dvou částí: přijímání uchazečů „zvenku“ (stávající termíny), změny oborů uvnitř fakulty a učitelství (září, dle připravené novely SZŘ) dle zásady podporovat mobilitu studentů. Toto vnitřofakultní přijímací řízení by nebylo omezeno počty přijímaných studentů (už jsou všichni studenty FF UK), nebylo by omezeno vypisováním oborů, přijímací zkouška by se konala pouze na oborech dle dispozic těchto oborů (případně by bylo možné ji prominout). Toto přijímací řízení by bylo možné a žádoucí vypsát již pro letošní rok!

2.2. Přijímat přihlášky pouze do jednooborového studia a případné kombinace vytvářet až při zápisu (viz též 1.8). Ve vypsáních podmínkách přijímacího řízení by byl uveden soupis povinně dvouoborových, povinně jednooborových a volitelně jedno i dvouoborových oborů, případně výslovně vyloučena kombinace oboru s jinými obory tam, kde učitelé budou toto omezení vyžadovat. Výslovně je třeba zamezit kombinaci „tříoborů“ (pakliže nebude upravena ve SZŘ). Uchazeč by za přihlášku na povinně dvouoborový obor platil pouze poloviční poplatek s tím, že musí podat pro přijetí minimálně ještě jednu přihlášku. Značně by to zjednodušilo organizaci přijímacího řízení a odstranilo by to nechtěnou „likvidaci“ uchazečů protioborem. Pakliže bude žádoucí v některých případech vypisovat pevné kombinace (učitelské aprobace), pak tuto kombinaci považovat za jeden obor s jednou přijímací zkouškou u jedné společné zkušební komise.

2.3. Odstranit omezení jedné přihlášky na jeden stud. program, omezuje kombinace uvnitř programu (filologie) a není nutné z organizačního hlediska, pakliže bude přijímací řízení pouze dvoukolové (bude odstraněno současné „mezikolo“ na filologických oborech a bude zavedena regulérní talentová zkouška na uměnovědách dle 1.4).

2.4. Přijímací řízení je dvoukolové, první kolo tvoří písemná zkouška v rámci studijního programu nebo skupiny oborů stud. programu (v programu filologie), druhé tvoří oborová zkouška písemná, ústní či kombinovaná, organizovaná příslušným oborovým pracovištěm v termínech ústní zkoušky (v žádném případě se nebude opakovat letošní společné přezkoušení uchazečů v rámci „mezikola“). Je třeba zvážit zavedení případného třetího kola pro talentovou zkoušku, předřazenou počátku přijímací zkoušky (květen?), ta by pak ovšem možná měla být ryze vylučovací (postoupil – nepostoupil) a její výsledky by potom patrně neměly bodově zasahovat do vlastního přijímacího řízení.

2.5. Jsou stanoveny bodové limity a princip pořadí úspěšnosti pro jednotlivé části zkoušky a pro přijetí: celkový počet 100 /? bodů je rozdělen na 50 /? bodů pro písemnou „programovou“ a 50 /? pro „oborovou“ /? část zkoušky. Postup uchazečů do druhého kola je omezen jednak nejnižším počtem dosažených bodů 25 /?, jednak dosaženým pořadím úspěšnosti (4 násobek /? v počtu uchazečů předem určeného k přijetí na daný obor), analogicky přijetí uchazeče hranicí 70 /? bodů a pořadím úspěšnosti.

2.6. Předem je stanoven numerus clausus (=předpokládaný, nikoli závazný počet k přijetí) pro jednotlivé obory z hlediska poměru počtu uchazečů/počtu přijatých z předchozího roku. S tímto údajem se nadále pracuje v konstrukci bodových limitů (4 násobek pro postup z prvního kola).

2.7. Otevírání oborů bude nadále podřízeno akreditačním požadavkům na personální vybavení oboru (profesor, docent).

2.8. Je žádoucí a při zachování písemné zkoušky na stud. program možné zavést zcela volnou kombinovatelnost oborů, pakliže není limitována odbornými či studijními ohledy. Pro příští rok je umožněna programovou písemkou a zásadou přijímání do jednooborového studia (viz 1.2) a

vytvářením případných kombinací až při zápisu. Na druhé straně je otázkou vypisování tradičních „učitelských“ kombinací. Situaci ovšem zřejmě promění zavedení navazujícího studia v duchu novely VŠ zákona.

2.9. Za stanovených podmínek je možné prominout část nebo celou přijímací zkoušku. Je třeba stávající podmínky dále dopracovat, zejména pro zahraniční uchazeče. Teoreticky se předpokládá možnost uznání písemné zkoušky z předchozího roku, a to ve výši tehdy dosažených bodů, pakliže ovšem zůstanou písemky identické – pro příští rok nerealizovatelné. Bylo by žádoucí zavést prominutí zkoušky v ryze humanitárních případech (těžké onemocnění apod.) na základě zdůvodněné doložené písemné žádosti.

2.10. Realizuje se náhradní termín PŘZK. Dále se řeší možnost přezkoumání sporných lékařských vysvědčení jako dokladů k žádosti o náhradní termín PŘZK. Do podmínek uvést možnost lékařského přezkoumání takové žádosti.

2.11. V přihlášce nadále nevyžadovat lékařské potvrzení (přes letošní zkušenosti se zřejmě duševně labilními uchazeči).

3. . První písemné kolo PŘ

3.1. Písemná zkouška na studijní program odpovídá logice postupné proměny studia. Dokud nebudou uspokojivě dořešeny studijní programy v oblasti filologických oborů bude vhodné pro potřeby prvního kola PŘZK rozdělit stávající stud. program filologie do několika skupin oborů (4-6, jedním z nich musí být čeština pro cizince) – úkol pro garanty studijního programu filologie a vedoucí filologických oborových pracovišť do konce června, nejdéle pak do poloviny září. Lze také zvážit stavebnicový princip skladby „testů“ z několika omezených „předmětů“ pro celou fakultu.

3.2. Písemná zkouška na studijní program zajišťuje přezkoušení z obecnějších předpokladů ke studiu nežli jen oborových. Je třeba zvážit, zda bude účelné první část PŘZK dále zobecňovat a zkoumat v ní zejména

obecnější předpoklady a znalosti ke studiu.

3.3. Omezený počet písemek (nyní 11, do budoucna z obsahového i organizačního hlediska patrně nejvýše 20) první kolo PŘZK zjednodušuje organizačně (ovšem s větším vypětím a počtem pracovníků v daný okamžik jednoho termínu v řadě místností pro velkou skupinu uchazečů – zkušenosti z letošní filologie), umožňuje také návaznost na předpokládanou koordinaci PŘ z úrovně univerzity.

3.4. Snížený počet písemných zkoušek omezený počtem studijních programů by se také měl projevit ve zvýšení jejich kvality (o řadě dosud používaných testů lze pochybovat, ostatně i v navržených modelových testech jsou sporné položky!) a k adekvátnímu statistickému vyhodnocení výsledků písemné zkoušky. Vyhodnocování testů bude výhledově prováděno za použití výpočetní techniky.

3.5. Bude třeba dořešit formu písemného přezkoušení – zda pouze test (vyhodnotitelný strojně), či jiné podoby písemky (předpokládají individuální hodnocení učitelem), případně kombinace (letos např. pedagogika – několik netestových otázek). V případě, kdy to podmínky studijních programů (oborů) a počty uchazečů dovolují, je možné zvážit i jinou formu písemné práce než strojně vyhodnotitelný test, přičemž musí být předem stanovená transparentní formální kritéria pro vyhodnocení této práce.

3.6. Dle zkušeností z letošního PŘ umožnit strojní vyhodnocení všech „zaškrťávacích“ testů, při užití jiného typu písemného přezkoušení v prvním kole platí zásada, že zadávající musí zajistit dle harmonogramu PŘ též opravu.

3.7. Bude třeba dořešit možné lékařské přezkoumání žádostí o úlevy ze zdravotních důvodů v průběhu přijímací zkoušky – uvést ho do podmínek přijímacího řízení (dle právní rady z rektorátu lze).

4. Nezbytné dopracování přijímacího řízení

4.1. V návaznosti na novelu VŠ zákona bude třeba dořešit

vztah přijímání do běžných bakalářských a magisterských programů k přijímání do kurzů v rámci CŽV.

4.2. Přijímání cizinců: s výjimkou češtiny pro cizince neumožňovat žádné jazykové výjimky a úlevy, přijetí těch uchazečů- cizinců, kteří již absolvovali ucelenou část studia téhož nebo analogického oboru, je možné řešit prominutím PŘZK.